

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 6P/207/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4323204306
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Petříková
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2024:4323204306.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice v konaní pred sudkyňou JUDr. Martinou Petříkovou, vo veci starostlivosti o mal. dieťa: A. B., nar. X.X.XXXX, trvale bytom C. XX, v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, dieťa rodičov: D. B., nar. X.X.XXXX, bytom E. XX, F., G. H. XX a G. B., nar. X.X.XXXX, bytom E. XX, F., na návrh I. J., nar. XX.X.XXXX, bytom C., I. C. XX, o zverenie mal. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, za účasti D. J., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XX, takto

rozhodol:

I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Levice č.k. 10P/23/2022-60 zo dňa 07.06.2022 tak, že mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX z v e r u j e do náhradnej osobnej starostlivosti I. J., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o mal. dieťa v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia, právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach.

II. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu mal. A. sumou zodpovedajúcou 30% aktuálneho životného minima na nepnoleté, nezaopatrené dieťa mesačne vždy do 20. dňa v mesiaci vopred na Účet úradu práce sociálnych vecí a rodiny Levice.

III. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu mal. A. sumou zodpovedajúcou 30 % aktuálneho životného minima na nepnoleté, nezaopatrené dieťa mesačne vždy do 20. dňa v mesiaci vopred na Účet úradu práce sociálnych vecí a rodiny Levice.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka sa návrhom podaným na tunajšom súde dňa 15.12.2023 domáhala zverenia mal. A. do jej náhradnej osobnej starostlivosti z dôvodu, že od doby, kedy bol mal. A. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti jej matky, má navrhovateľka so synovcom bližší vzťah a majú vytvorenú citovú väzbu. Zdravotný stav jej matky sa vekom zhoršuje, preto jej navrhla, aby bol A. zverený do jej starostlivosti.

2. Rodičia ani stará matka dieťaťa sa k návrhu sa písomne nevyjadrili.

3. Súd pojednával v neprítomnosti matky, ktorá mala predvolanie riadne doručené, svoju neúčast' neospravedlnila. Vykonaným dokazovaním súd zistil nasledovný skutkový stav:

4. Naposledy vo veci starostlivosti o mal. Simona rozhodoval Okresný súd Levice rozsudkom č.k. 10P/23/2022-60 zo dňa 07.06.2022, právoplatným dňa 5.8.2022, ktorým zveril mal. A. do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke D. J., nar. XX.X.XXXX, rodičom uložil povinnosť prispievať na výživu dieťaťa sumou zodpovedajúcou 30 % aktuálneho životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa mesačne. Dôvodom pre uvedené rozhodnutie bolo, že matka sa dlhodobo, od roku 2013 o dieťa

nezaujímal, maloletý k nej nemá vytvorený žiadny vzťah, otec síce o syna záujem javí, ale nebol schopný sa o neho náležite postarať.

5. Navrhovateľka na pojednávaní vypovedala v súlade s písomným návrhom. Návrh podala hlavne kvôli jej matke, ktorá už má zdravotné problémy nevládze sa tak o maloletého starať. Navrhovateľka má v podnájme trojizbový byt, neďaleko školy, ktorú A. navštevuje. Má tam samostatnú izbu. So A. bola v pravidelnom kontakte, keď bol u starej matky. Oblúbila si ho a chce mu týmto spôsobom pomôcť. Od septembra 2023 je mal. A. v jej domácnosti, najprv to chcel len vyskúšať, ale odvtedy už u navrhovateľky ostal. Mal. A. je synom nevlastného brata navrhovateľky. Navrhovateľka pracuje na čerpacej stanici Shell, keď môže, privyrába si ďalšou brigádou. Nevlastní žiadnu nehnuteľnosť, ale je vlastníčkou motorového vozidla, ktoré spláca na leasing. V registri trestov ani v evidencii priestupkov navrhovateľka nemá žiadny záznam.

6. Stará matka súhlasila s podaným návrhom. Potvrdila, že ona sa už nevládze o vnuka náležite starať. Musí často navštevovať lekárov, aj sama so sebou nevládze, ani toľko uvariť. V spoločnej domácnosti žije ešte so synom. Mal. A. nemal problém, aby išiel k jej dcére. Povedal, že to pôjde vyskúšať a že potom uvidia. Ale je u dcéry spokojný, chodia starú matku navštevovať. Kontakt s matkou nemá žiadny.

7. Otec bol so synom v poslednom čase v kontakte menej, momentálne má vychádzky iba dve hodiny, pretože je práceneschopný. Poberá nemocenské dávky vo výške 340 €. Predtým ako nastúpil na PN, bol zamestnaný na pracovnú zmluvu v spol. Enpay Transformer Components, s.r.o., kde pracoval podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni od 2.5.2023 do 19.6.2023. Na PN nastúpil ešte v máji, pričom nemá vedomosť o tom, že by s ním skončili pracovný pomer v skúšobnej dobe. Dosahoval minimálnu mzdu. Býva v E. v rodinnom dome, ktorý zdedil. Inú vyživovaciu povinnosť nemá. Určené výživné platil podľa toho, ako mal peniaze. Kontakt s matkou nemá žiadny.

8. Matka sa v evidencii Sociálnej poisťovne nenachádza. Podľa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice nie je v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nie je poberateľkou dávky sociálnej pomoci ani iných štátnych dávok, taktiež sa nezúčastňuje aktivačných práv pre obec.

9. Kolízna opatrovníčka na pojednávaní s podaným návrhom súhlasila, nakoľko zhoršený zdravotný stav náhradného rodiča neumožňuje, aby sa o mal. A. postarala na požadovanej úrovni. Počas vykonaných šetrení v domácnosti starej matky a navrhovateľky, aj z pohovoru s mal. Simonom vyplynulo, že každý so zmenou osobnej starostlivosti súhlasil.

10. Podľa § 44 ods. 1 Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

Podľa § 44 ods. 3 písm. a/ Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“).

Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec

rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

Podľa § 45 ods. 7 zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

Podľa § 45 ods. 9 zákona o rodine súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 vety prvej Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

11. Vykonaným dokazovaním je preukázané, že stará matka z objektívnych dôvodov pre svoj nepriaznivý zdravotný stav a vek nie je schopná ďalej zabezpečovať starostlivosť o vnuka, ktorý mu bola zverená. Matka sa o syna naďalej nezaujíma, otec je s ním v občasnom kontakte. Momentálne je v najlepšom záujme mal. A., aby bola zverená do starostlivosti navrhovateľky, u ktorej už mal. A. býva, majú vytvorený vzťah a sám sa vyjadril, že chce u navrhovateľky ostať, čo je zrejme aj zo skutočnosti, že od septembra sa už do domácnosti starej matky nevrátil. Vzhľadom na uvedené súd mal. dieťa zveril do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke, ktorá splnila všetky zákonné podmienky na zverenie dieťaťa, výživné rodičom súd určil v minimálnom zákonom stanovenom rozsahu ako v predchádzajúco rozhodnutí, pretože ich pomery sa v zásade nezmenili.

12. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 52 CMP.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Levice, v 5 písomných vyhotoveniach.

Odvolanie len proti odôvodneniu nie je prípustné.

V odvolaní má byť uvedené, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a datované.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie.

Rozhodnutie o výživnom je vykonateľné doručením.